

•
Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife
Slovensko
Mlynské nivy 41
821 09 Bratislava-Ružinov
Slovenská republika
•

Váš list číslo/zo dňa

42/20-Re

Naše číslo

OU-KE-OSZP1-
2020/041345-002

Vybavuje/linka

Ing.Sedláková/055/6001225

Košice

08. 09. 2020

Vec

Žiadosť o určenie preukázateľne nevyhnutných činností na zabezpečenie starostlivosti o chránené územie
- stanovisko

Dňa 04.09.2020 bola na Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „okresný úrad“) doručená Vaša žiadosť o určenie preukázateľne nevyhnutných činností na zabezpečenie starostlivosti o chránené územie podľa § 29 písm. c) zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v súvislosti s realizáciou projektu „Obnova a zlepšenie vodného režimu v CHVÚ Senianske rybníky“ a zároveň o vyjadrenie, či realizácia daného projektu je podľa § 29 písm. b) zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) činnosťou súvisiacou so zabezpečením starostlivosti o chránené územie v súlade s dokumentáciou ochrany prírody. K žiadosti bolo doručené stanovisko Štátnej ochrany prírody SR, Správy Chránenej krajinskej oblasti Vihorlat, Fraňa Kráľa 1, 071 01 Michalovce č. CHKO VI/236-001/2020 zo dňa 03.09.2020 (ďalej len „ŠOP SR, Správa CHKO Vihorlat“).

V žiadosti sa uvádza, že predmetný projekt bude realizovaný na dvoch lokalitách v CHVÚ Senianske rybníky v katastrálnom území obcí Blatná Polianka, Iňačovce a Senné. Lokality, ktoré sú predmetom záujmu s cieľom zlepšiť vodný režim mokradí, predstavujú umelo vybudovaný rybník, ktorý je v vyhlásení za NPR Senianske rybníky, samotná rybničná sústava Iňačovce-Senné a zaplavovaná lúka Ostrovík severne od obce Senné. Rybníky a lúka Ostrovík sú významnými hniezdnymi a potravnými biotopmi vodných druhov vtáctva, kritériových pre CHVÚ Senianske rybníky. Dlhodobu však v týchto lokalitách pretrvávajú problémy s technickým stavom vodohospodárskych objektov (hrádze, kanály, priepusty), ktoré sú nevyhnutné pre riadenie vodného režimu (prívod, zadržanie a vypúšťanie vody, manipulácia s výškou vodnej hladiny) mokradí. Kvôli zlému až havarijnému technickému stavu vodohospodárskych objektov (napr. prívodný kanál nebol od svojho vybudovania v 70-tych rokoch 20. storočia prečistený ani opravený) nie je možné dosiahnuť, udržať a vhodným spôsobom riadiť vodný režim mokradí za účelom vytvárania vhodných biotopov pre kritériové druhy CHVÚ a ďalšie vzácne druhy vtákov. Negatívny dopad zmien vodného režimu sa v spojitosti so zmenami klímy prejavuje so stále väčšou intenzitou. Opakovane dochádza nedostatočnému zavodneniu mokradí a následnému zazemňovaniu a degradácii mokradných ekosystémov. Navrhované aktivity budú realizované v časti Chráneného vtáčieho územia SKCHVU024 Senianske rybníky a sú v súlade so spracovaným návrhom Programu starostlivosti o CHVÚ Senianske rybníky, ktorý je vo fáze aktualizácie a formátovania v gescii GR ŠOP SR, Banská Bystrica.

Zavodnenie NPR Senianske rybníky, ale aj celej rybničnej sústavy zabezpečuje prírodný kanál zhotovený z betónových panelov, ktorý je na viacerých úsekoch poškodený. Dané úseky sú v havarijnom stave, hrozí pretrhnutie brehov a strata vody. Rovnako úseky južnej a západnej hrádze sú poškodené a vyžadujú opravu. Vodný režim lúky Ostrovík je ovplyvňovaný manipuláciou s 2 stavidlami na vyústení odvodňovacích kanálov. Pravostranná hrádza hydromelioračného kanála s označením K15 nemá dostatočnú výšku a cez poškodenia voda vyteká z mokradí. Túto hrázu je potrebné opraviť a navýšiť, aby sa zachovali biotopy mokradí pre vzácne druhy vtákov CHVÚ.

SO 01 – NPR Senianske rybníky – oprava južnej a západnej hrádze

V rámci stavebného objektu SO 01 – NPR Senianske rybníky je navrhovaná oprava a navýšenie západnej hrádze PR Senianske rybníky a zároveň oprava poškodených miest v západnej hrádzi PR Senianske rybníky. Obe hrádze súžia na udržiavanie vody v NPR Senianske rybníky. Na západnej hrádzi je navrhovaná oprava v celkovej dĺžke 260,50 m, na južnej hrádzi je navrhnutá oprava celkovo piatich poškodených miest v hrádzi.

Západná hrádza:

- Dĺžka opravovaného úseku západnej hrádze ... 260,50 m
- Navrhovaná kóta koruny hrádze v opravovanom úseku ... 101,50 m n.m.
- Množstvo zeminy použitej na násyp ... 359,49 m³

Južná hrádza:

- Počet opravovaných úsekov ... 5 miest
- Šírka jedného opravovaného úseku ... 7,0 m v hornej časti... 4,0 m v dolnej časti
- Hĺbka, do ktorej bude hrádza opravovaná ... 2,0 m
- Množstvo zeminy potrebnej na zásyp (1 miesto) ... 46,04 m³
- Hutnenie zásypu po vrstvách, max. hrúbka vrstvy ... 300 mm

SO 02 – NPR Senianske rybníky – oprava prírodného kanála

V rámci stavebného objektu SO 02 – NPR Senianske rybníky – oprava prírodného kanála je riešené vyčistenie prírodného kanála od nánosov a oprava ľavobrežnej hrádze v miestach porušenia, vrátane vyčistenia od krovinového porastu. Prírodný kanál slúži na prívod vody z vodného toku Okna do NPR Senianske rybníky a do sústavy rybníkov. Kanál je v súčasnosti v neudržiavanom stave, zarastený, z časti zanesený a hrádza kanála je na niekoľkých miestach poškodená čo vedie k nedostatočnej tesnosti kanála. V rámci tohto stavebného objektu je riešené vyčistenie prírodného kanála od nánosov, odstránenie krovín z jeho ľavobrežnej hrádze a taktiež oprava hrádze kanála na poškodených miestach.

- Dĺžka čistenia kanála ... 1840,00 m
- Hĺbka odťazených sedimentov z dna kanála ... cca 0,7m (cca 1288 m³)
- Odstránenie krovín z koruny hrádze ... šírka 4500 mm
- Dĺžka opravy ľavobrežnej hrádze kanála ... 100 m
- Odstránenie krovín mulčovačom na celkovej ploche ... 9680 m²

SO 03 – Ostrovík – oprava južnej hrádze

V rámci stavebného objektu SO 03 – Ostrovík – oprava južnej hrádze je navrhovaná oprava a navýšenie južnej hrádze lokality Ostrovík. Navrhnutá je hutnená, zemná hrádza, so šírkou v korune 2,0 m a sklonom svahov 1:1,5. Celková dĺžka opravovanej a navyšovanej hrádze je 570,0 m.

- Celková dĺžka opravovaného úseku hrádze ... 570,00 m
- Kóta koruny hrádze ... 100,25 m n.m.
- Šírka koruny hrádze ... 2,0 m
- Sklony svahov hrádze ... 1:1,5
- Množstvo zeminy potrebnej na opravu hrádze ... 779,52 m³

Okresný úrad k Vašej žiadosti uvádza nasledovné:

Podľa § 29 písm. zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zákaz činnosti v územiach s druhým až štvrtým stupňom ochrany podľa zákona a chránených vtáčích územiach neplatí a súhlas na činnosť v prvom až štvrtom stupni ochrany podľa zákona sa nevyžaduje, ak...

c) orgán ochrany prírody, ktorý je príslušný na povolenie výnimky alebo vydanie súhlasu, vopred písomne určí, že činnosť je preukázateľne nevyhnutná na zabezpečenie starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo....“

Zámer realizácie projektu vo vyššie uvedených 2 lokalitách je lokalizovaný do územia Chráneného vtáčieho územia (CHVU) Senianske rybníky (SKCHVU024), v ktorom platí 1. stupeň ochrany v zmysle zákona, čiastočne v NPR Senianske rybníky v ktorom platí 4. stupeň ochrany v zmysle zákona, Ramsarskú lokalitu Senianske rybníky a činnosťou bude ovplyvnené aj ÚEV Senianske rybníky (SKUEV0208).

Na okresný úrad bolo zároveň so žiadosťou o stanovisko doručené aj stanovisko ŠOP SR, Správy CHKO Vihorlat č. CHKO VI/236-001/2020 zo dňa 03.09.2020, v ktorom sa konštatuje, že činnosť v rámci projektu „Obnova a zlepšenie vodného režimu v CHVÚ Senianske rybníky“ je preukázateľne nevyhnutná na zabezpečovanie starostlivosti o CHVÚ Senianske rybníky. Túto činnosť je možné považovať za takú činnosť, ktorá bude mať pozitívny vplyv na všetky dotknuté chránené územia.

Ďalej sa v stanovisku konštatuje, že realizáciou daných aktivít dôjde k obnove a zlepšeniu vodného režimu v území, čím dôjde aj k zlepšeniu stavu hniezdnych a potravných biotopov vodného vtáctva vyskytujúceho sa v CHVÚ Senianske rybníky. Zlepšené budú podmienky pre vodné a pri vode žijúce druhy, vrátane kritériových druhov: kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), volavka purpurová (*Ardea purpurea*), beluša veľká (*Ardea alba*), beluša malá (*Egretta garzetta*), čorík bahenný (*Chlidonias hybrida*), chavkoš nočný (*Nycticorax nycticorax*), kalužiak červenonohý (*Tringa totanus*), brehár čiernochvostý (*Limosa limosa*) a iné. Menované chránené územia sú priamo závislé na správnom fungovaní vodného režimu, k čomu výrazne prispeje realizácia daného projektu.

Na základe uvedených skutočností, opierajúc sa o stanovisko ŠOP SR, Správy CHKO Vihorlat konštatujeme, že všetky plánované aktivity v uvedenom území v súvislosti s realizáciou projektu „Obnova a zlepšenie vodného režimu v CHVÚ Senianske rybníky“ možno považovať za preukázateľne nevyhnutné činnosti na zabezpečenie starostlivosti o uvedené chránené územia podľa § 29 písm. c) zákona. Z uvedeného vyplýva, že na predmetnú činnosť sa nevzťahuje zákaz v zmysle zákona, a preto na jej realizáciu nie je potrebná výnimka.

RNDr. Darina Barabasová
vedúca oddelenia

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky